

SPØR EN KOLLEGA !

Den gode bistanden kan være nærmere enn du kanskje tenker over ....

Av Arild Gulbrandsen

Program for universitetspedagogikk, UiB

Arild.Gulbrandsen@iuh.uib.no

Hender det at du lurer på noe i tilknytning til din egen undervisning og veiledning? Noe om opplegget, vektleggingen, måten å gjøre tingene på, din egen "fremføring"? Sånn i det store og hele, eller akkurat *der*? Et tips: Spør en kollega!

For noen år siden var jeg med på å utvikle et etterutdanningstilbud for allmennpraktiserende leger der deltakerne besøkte hverandre i jobben. Hver og en hadde en kollega på besøk som fulgte alle konsultasjonene med pasienter gjennom en hel arbeidsdag. Både underveis og etterpå skulle de drøfte det som foregikk, og den besøkende komme med *sine* refleksjoner. Reaksjonen var udelt positiv. Endelig fikk en direkte respons på sin yrkesutøvelse og noen å

snakke med på et likeverdig og kollegialt plan! Det hadde vært et savn. Kurset tilfredsstilte et etterlengtet behov. En lege på sitt kontor sammen med pasienten bak en lukket dør har ikke den muligheten. Det er mye å lære av pasientene, men den faglige og menneskelige kontakten med en kollega tilfører en annen dimensjon.

Eksemplet kan være overførbart til undervisning. Å undervise er en ensom jobb, sies det gjerne. Det er både sant og ikke sant. *Ikke* sant, for studentene er jo der(!) Men *sant*, fordi kolleger sjelden eller aldri er der. Jeg gjør *mitt* og du gjør *ditt* – oppgavene er fordelt og det er det.

MEN: Utøvelse av undervisning er en kompleks virksomhet der den viktigste læringen skjer nettopp gjennom utøvelse, erfaring, utprøving og refleksjon. Dialog og kyndige kommentarer fra andre er essensielt. Her kan kolleger være en viktig ressurs for hverandre.

De som har gjennomgått basisutdanningen i universitetspedagogikk vet hva dette dreier seg om. Der er undervisningsøvinger med tilbakemelding og refleksjon en viktig ingrediens. Tippet her er å bygge videre på dette i eget fagmiljø. Og de som ikke er kjent med det fra basisutdanningen, kan også gå i gang. Så spør en kollega! Å drøfte, og få synspunkter på egen undervisning fra en kollega fra tid til annen kunne være innebygd i kulturen: "Slik gjør vi det her!"

-
- *Hvem skal en spørre?* Ikke gjør det for vanskelig. Velg en du er på god talefot med og har tiltro til. Spør om vedkommende kan tenke seg å være en responspartner for deg i samtaler omkring din undervisning – en gang eller to, kanskje tre – kanskje fordelt over et tidsrom på noen uker? (Og joda, vedkommende *har* tid, om du spør rett person, for dette kan være interessant!)
  - *Når og hvordan?* Det kan være en enkelt samtale omkring det du har på hjertet, der du legger fram og spør og får synspunkter. Bare det å sette ord på ting du lurer på overfor en annen kan være av stor verdi. Eller det kan være flere samtaler. Eller du kan invitere kollegaen til å overvære undervisningen din – og dere snakker litt sammen før og etterpå.
  - *Hva skal dere snakke om?* Det kommer av seg selv, men en åpen dialog der du sier hva du tenker og erfarer, og kollegaen kommer med sine refleksjoner tilbake. Lydhørhet er viktig, at dere forsøker å forstå hverandres synspunkter.

- *Bytte på?* Kanskje dere bytter på, slik at du stiller deg til disposisjon for kollegaen en annen gang – og kanskje blir med inn i hennes undervisning? Eller vil du spørre en tidligere kullkamerat fra basisutdanningen?
- *Nærvær eller fjernvær?* Det beste er jo med en kollega som er fysisk til stede. Men teknologien åpner nye muligheter! Er du digitalt kyndig har du neppe noen problemer med å kople opp en kollega som sitter et annet sted, på et annet kontinent for den saks skyld, og som følger din undervisning direkte via Skype med webkamera og en egnet mikrofon. Det er mest vanen som hindrer oss i å bruke slike muligheter i langt større grad enn vi vanligvis gjør. Det erstatter ikke det fysiske nærværet, men kan være fullt brukbart og meningsfullt for personer som kjenner hverandre og allerede har en relasjon. (Se også mitt Månedens Tips fra [februar 2011](#)).
- *To samtidig?* En litt annen variant kan være at det er to som underviser sammen! Det berører jo rammene på en annen måte, men jeg nevner det, for dette har vist seg svært vellykket der det har vært prøvd (ved UiB bl.a. innen medisin og filosofi). Da ligger jo også dialogen og drøftingene innebygd i planleggingen og refleksjonene rundt.

Vel verd å prøve! – Det handler om å ta initiativ – og så er det dette med terskelen ....

Ønsker du råd eller samtale rundt rammene – ta [kontakt](#).

LYKKE TIL !